Poštovane kolegice i kolege,

u četvrtak, 13. studenog počinje u Hrvatskoj cijepljenje protiv gripe.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo osigurao je za ovu sezonu 260.000 doza trovalentnog sezonskog cjepiva protiv gripe. Potreba količina cjepiva procijenjena je na temelju odaziva na cijepljenje u sezoni 2013/2014.
Cijepljenje je besplatno za osobe s kroničnim bolestima (kronični srčani, plućni, bubrežni bolesnici, dijabetičari, transplantirani, osobe s patološkom pretilošću, s težim neurološkim bolestima i drugi) i sve osobe starije od 65 godina u svrhu smanjenja rizika od komplikacija osnovne bolesti uzrokovanih gripom i smanjenja rizika od komplikacija gripe, zatim za zaposlene u zdravstvu i ostale zdravstvene djelatnike koji sudjeluju u njezi bolesnika prvenstveno u svrhu smanjenja rizika prenošenja gripe na bolesnike u svakodnevnom radu.

Djeca od 6 do 36 mjeseci mogu se cijepiti Influvacom s dozom od 0,5 ml ili dozom od 0,25 ml. Na šprici je jasno vidljiva oznaka polovine doze. Optimalne doze kod djece u toj dobi nisu definirane, a budući se prijašnjih godina djecu do 36 mjeseci cijepilo polovinom doze (0,25 ml) preporučujemo i ove godine. Podsjećamo da mlađi od 8 godina, koji se prvi put cijepe, trebaju primiti dvije doze s razmakom od minimalno četiri tjedna.
Također, podsjećamo da dojenje i trudnoća nisu kontraindikacije za cijepljenje protiv gripe ovim cjepivom. Naprotiv, poodmakla trudnoća je indikacija za cijepljenje protiv sezonske gripe.

Građani se mogu kao i ranijih godina cijepiti kod izabranog liječnika i u pripadajućem zavodu za javno zdravstvo.

Sezona gripe još nije počela u Europi. Pojedinačni slučajevi laboratorijski potvrđene gripe detektirani su nekoliko europskih zemalja, međutim ni u jednoj europskoj zemlji još nije nastupila sezona gripe.

Trajne kontraindikacije za cijepljenje su teška alergija na bjelančevine jaja i pileće bjelančevine, alergija ne neki sastojak cjepiva i teška nuspojava nakon ranije primjene cjepiva protiv gripe. Privremena kontraindikacija za cijepljenje je akutna febrilna bolest.

Djelotvornost cjepiva protiv gripe je različita od sezone do sezone, a ovisi između ostaloga o tome u kojoj mjeri se cirkulirajući sojevi virusa poklapaju s cjepnim sojevima, o dobi i zdravstvenom stanju cijepljene osobe i o tome je li osoba cijepljena prethodnih godina. U sezonama kada se sojevi dobro poklapaju, djelotvornost cjepiva se kod zdravih odraslih kreće u prosjeku oko 70 %, a kod starijih osoba i osoba s kroničnim bolestima djelotvornost je u pravilu niža, a u nekim sezonama može biti vrlo niska poput 20%-30%. Međutim, kod osoba kojima je gripa ozbiljna prijetnja zdravlju, čak i smanjenje rizika od gripe cijepljenjam za 20% je bolje nego ostaviti te osobe nezaštićene.

Najčešće nuspojave cijepljenja su blage i spontano prolaze u roku od dan-dva (oteklina i crvenilo na mjestu primjene, povišena tjelesna temperatura, bolovi u mišićima, glavobolja).

Idealno je cijepiti se prije početka sezone gripe, iako i oni koji se ne stignu cijepiti prije početka sezone gripe mogu imati korist od cijepljenja ako se cijepe kad gripa već bude prisutna u Hrvatskoj.

dr.sc. Marijan Erceg, dr.med.

Voditelj Službe za epidemiologiju Zagreb, 11.11.2014.